

IER@20

 Institutul
European
din România

O nouă viziune pentru Uniunea Europeană

Conferința aniversară și ediția a X-a a Premiilor de Excelență IER
5 decembrie 2019

În deschiderea prezentării susținute la Iași în acest an, în cadrul unui eveniment de simulare a procesului decizional european, făceam trimitere la sintagma: **Institutul European din România - un proiect european de succes**. La vremea conferinței, colegii din IER m-au încurajat „să povestesc Institutul” cu inima și mai puțin raportându-mă la date și statistici, pentru că se va cunoaște diferența în rândul audienței. Așa am făcut atunci, așa sper că voi putea face și în rândurile ce urmează.

Fără îndoială că este dificil să folosești cuvintele potrivite atunci când emoția acaparează discursul. Cu toate acestea, realitatea ne aduce mereu într-un plan rațional și, dacă reușim să îmbinăm armonios cele două planuri, nu avem cum să dăm greș.

Pe scurt, povestea Institutului European din România (IER) este una de succes. O spun realizările din acești, deja, 20 de ani de funcționare, o relevă proiectele câștigate și implementate, studiile elaborate, cursurile de formare, orele petrecute în a contura și rafina agenda evenimentelor interne și internaționale organizate, o spun „indicatorii de performanță”, o spun oamenii, dar mai ales experiențele și amintirile lor.

Un proiect ambițios, finanțat inițial prin programul PHARE al Comisiei Europene, Institutul s-a dezvoltat pe parcursul anilor și a ajuns să fie o instituție cu notorietate și tradiție în România. În același timp, a reprezentat un exemplu de sustenabilitate în materie de proiecte finanțate prin fonduri europene. Devenit în mod progresiv un pilon al afacerilor europene, IER a construit, alături de Ministerul Afacerilor Externe, instituția în a cărei coordonare se află de câțiva ani, o platformă de dialog pentru subiectele de actualitate aflate pe agenda europeană. Și-a adus în mod activ contribuția la obiectivul fundamental de a aduce Uniunea mai aproape de cetățenii români.

Institutul European din România a avut onoarea de a fi, încă din anul 2000, o parte integrantă a eforturilor concertate din cadrul procesului de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană. Dificil sau ușor, procesul în sine a fost un bun prilej pentru echipa IER de a învăța ce înseamnă cu adevărat afacerile europene, instituțiile și politicile europene și de a-și trasa o foaie de parcurs cu „borne” ambițioase: raportat la unde suntem și unde ne dorim să ajungem. De la programul studiilor de impact din perioada de preaderare la cel dedicat studiilor de strategie și politici după 2007, de la inițierea în afaceri europene la consolidarea capacității instituționale prin programele de formare derulate de IER, inclusiv în contextul Președinției României la Consiliul UE, este o cale pe care am parcurs-o vreme de 20 de ani.

Același drum a fost parcurs de la traducerea *acquis*-ului comunitar la jurisprudența CEDO și, în curând, a rapoartelor ONU privind drepturile omului, formându-se la nivelul IER o echipă performantă în domeniul traducerii, reviziei și terminologiei. Aceași călătorie de 20 de ani a fost străbătută și în privința găzduirii opiniilor înalților oficiali ai Comisiei Europene, ai Parlamentului European la București până la dezvoltarea unui forum constant de dialog și cooperare între România și, bunăoară Polonia, Franța, Suedia, precum și alte state membre UE și până la construirea unei platforme de dezbateri pe toate subiectele de actualitate, adesea sensibile și provocatoare, aflate pe agenda Uniunii Europene.

Au fost și sunt multe momente de referință în istoria IER. Și sunt convinsă că vor urma multe altele în anii care vin. Amintesc acum doar de prezența la București a Prof. Dame Helen Wallace, co-editor al ceea ce ne-am obișnuit să considerăm „Biblia studiilor europene” și anume volumul *Policy-making in the EU*, tradus în limba română sub egida IER și lansat la București. De asemenea, un moment important l-a reprezentat și contribuția Institutului la procesul de pregătire a Președinției române a Consiliului Uniunii Europene, mandat exercitat în premieră de România în prima jumătate a anului 2019, precum și la organizarea unor evenimente tematice în contextul Președinției. Ce rămâne? Un bun câștigat - experiența dialogului, alăturarea

constructivă, la aceeași masă, a expertizei existente la nivel național pe diferite paliere sectoriale, elemente care pot în final contribui la sporirea profilului european al României, atât la Bruxelles, dar nu numai.

Facilitator și mediator imparțial al comunicării între mediul academic și reprezentanții administrației publice și ai Parlamentului, IER a căutat ca, prin studiile coordonate, să fie o platformă de lucru pentru a fundamenta și a susține poziția României în instituțiile și mecanismele europene. De asemenea, rezultatele cercetării au fost disponibile pentru informarea publicului român, dovadă fiind [publicarea tuturor materialelor pe site-ul IER](#), de la începutul anilor 2000 și până în prezent. Vom continua pe aceeași linie.

Revista științifică a IER, [Romanian Journal of European Affairs](#), a dobândit un rol important pe piața editorială europeană. Specialiști în domeniul studiilor europene, al științelor politice și al relațiilor internaționale au contribuit, de-a lungul anilor, la construirea și consolidarea unei publicații înscrise în baze de date relevante și care se află astăzi printre lecturile obligatorii la universități din țară, dar și de peste hotare. Revista IER poartă drept motto un gând semnat de Jean Monnet: „*Rien ne se crée sans les hommes. Rien ne dure sans les institutions*”¹.

Dacă ar fi să ne gândim la cel mai important „avantaj comparativ” al Institutului? Într-un cuvânt, oamenii, echipa. Și idealul lor că orice construcție temeinică are nevoie nu doar de rațiune și spirit pragmatic, ci și de emoție, pasiune și sentimentul de apartenență la un proiect și față de un colectiv aparte.

Astăzi, la ceas aniversar, le adresez mulțumiri colegilor mei pentru modul în care au contribuit la edificarea spiritului european în România, prin construirea unei instituții durabile și a unui punct de reper în domeniul afacerilor europene: Institutul European din România.

Oana Mocanu
Director general a.i.

*Preluare din Newsletter-ul IER nr. 100, noiembrie 2019

¹ Trad: Nimic nu este creat fără oameni. Nimic nu durează fără instituții.

Agendă

9:00 - 9:30 **Înregistrarea participanților**

9:30 - 11:00 **Principale evoluții la nivelul Uniunii Europene**

Cuvânt de bun venit

Alina Bârgăoanu, prof.univ.dr., președinte al Consiliului de Administrație, Institutul European din România

Intervenții

Leonard Orban, consilier prezidențial pentru Afaceri Europene, Administrația Prezidențială

Gabriela Crețu, senator, președintele Comisiei pentru Afaceri Europene, Senatul României

Iulia Matei, secretar de stat pentru Afaceri Europene, Ministerul Afacerilor Externe

Alina Bârgăoanu, prof.univ.dr., președinte al Consiliului de Administrație, Institutul European din România

Gabriela Drăgan, prof.univ.dr., Academia de Studii Economice, București

Comentarii, întrebări și răspunsuri

Moderator: **Flavia Durach**, lector univ. dr., Școala Națională de Studii Politice și Administrative

11:00 - 11:15 Pauză de cafea

11:15 - 12:45 **Poziționarea României în contextul viitorului Cadru Financiar Multianual**

Intervenții

Daniel Dăianu, academician, președintele Consiliului Fiscal, prof.univ.dr. Școala Națională de Studii Politice și Administrative

Lazăr Comănescu, ambasador, consilier pentru relații externe al președintelui Camerei de Comerț și Industrie a României

Clara Volintiru, conf. univ. dr., Academia de Studii Economice, București

Florin Bonciu, prof.univ.dr., Universitatea Româno-Americană, București

Comentarii, întrebări și răspunsuri

Moderator: **Eliza Vaș**, expert Serviciul Studii Europene, Institutul European din România

Agendă

12:50 - 13:30 Premiile de Excelență IER pentru promovarea spiritului și valorilor europene

Cu ocazia aniversării a 20 de ani de activitate, cea de-a X-a ediție a Premiilor de Excelență IER este dedicată personalităților care au coordonat activitatea institutului (Președinți ai Consiliului de Administrație și Directori Generali).

Alocuțiuni

Iulia Matei, secretar de stat pentru Afaceri Europene, Ministerul Afacerilor Externe

Alina Bârgăoanu, prof.univ.dr., președinte al Consiliului de Administrație, Institutul European din România

Oana Mocanu, director general *a.i.*, Institutul European din România

13:30 - 14:30 **Cocktail & Networking**

Limba de lucru: română, traducerea simultană RO - EN este asigurată

Prezentările din cadrul conferinței vor fi disponibile la www.ier.gov.ro

Între continuitate și schimbare – Comisia Von der Leyen și noile priorități ale Uniunii Europene

Înainte alegerilor europarlamentare din mai 2019, spectrul creșterii ponderii euroscepticilor în principalul corp legislativ al Uniunii Europene (UE) se profila destul de amenințător în spațiul public. Participarea neașteptat de ridicată la scrutinul pentru alegerea membrilor Parlamentului European (PE) în mandatul 2019-2024, și anume 50,66%, a demonstrat însă că opțiunile și convingerile în favoarea continuării și aprofundării proiectului european continuă să se bucure de sprijin în rândul cetățenilor din statele membre.

Rezultatele alegerilor au făcut ca, pentru prima dată din 1979 înapoi, cele două grupuri politice de tradiție (Partidul Popular European - PPE, cu 24,23%, și Grupul Alianței Progresiste a Socialiștilor și Democraților - S&D, cu 20,51%) să nu mai dețină împreună o majoritate simplă în Parlamentul European. Pe poziția a treia s-a clasat *Renew Europe*, cu 14,38%, o nouă grupare politică centristă coagulată în jurul fostului ALDE, sprijinită de președintele francez Emanuel Macron și condusă de un est-european, fostul premier român Dacian Cioloș. Fragmentarea politică rezultată din alegerile europarlamentare a făcut negocierile pentru noua arhitectură instituțională foarte tensionate și dificile. Compromisul rezultat după Consiliul European din 1-3 iulie a presupus renunțarea la principiul *Spitzenkandidat* pentru noul președinte al Comisiei Europene (CE) și propunerea Ursulei von der Leyen pentru această funcție. Decizia a suscitat nemulțumire în rândul PE, iar aparent perenul deficit democratic al Uniunii Europene a fost readus pe tapet cu această ocazie.

Președintele ales al Comisiei Europene a fost aprobat de Parlamentul European pe data de 16 iulie 2019, nu fără emoții și cu o majoritate la limită, cu doar nouă voturi suplimentare față de pragul minim necesar. Numirea membrilor Colegiului Comisarilor a fost însă îngreunată de respingerea în comisiile de specialitate a candidaților României, Ungariei și Franței. Nii candidați propuși de cele trei țări urmau să fie examinați și audiați în comisiile Parlamentului pe parcursul lunii noiembrie, iar noua Comisie Europeană, ce va rata obiectivul inițial al parității de gen, ar trebui să își înceapă oficial activitatea la 1 decembrie 2019, cu o lună întârziere față de data normală.

Poziția relativ fragilă a Ursulei von der Leyen, destul de puțin cunoscută la nivel continental înainte nominalizării la șefia CE, a avut consecințe asupra obiectivelor noii Comisii, în sensul integrării unor viziuni politice foarte variate, menite să atragă sprijinul din partea a cât mai multor grupuri politice din Parlamentul European. Astfel, printre prioritățile anunțate, sub corolarul unei Uniuni „mai ambițioase”, se numără un pact ecologic european, adaptarea la noua eră digitală, creșterea rolului Uniunii, cu vocație de putere normativă, pe scena internațională și o economie mai ancorată în nevoile tangibile ale cetățenilor. Acest *new deal* prevăzut pentru a răspunde provocărilor reprezentate de schimbările climatice, noile tehnologii și dinamica demografică ce ne transformă societățile și modul de viață a născut însă dezbateri aprinse. Noul Colegiu va avea opt vicepreședinți, inclusiv Înalțul Reprezentant pentru Afaceri Externe și Politica de Securitate, care vor avea de gestionat dosarele cheie consonante cu prioritățile noii Comisii, dar și cu noua Agendă Strategică 2019-2024. Dintre aceștia se remarcă olandezul Frans Timmermans, unul dintre cei trei vicepreședinți executivi, care va superviza implementarea „pactului verde”, aflat în centrul pachetului promovat de von der Leyen, și care este un promotor al principiilor economiei circulare.

Flexibilitatea Ursulei von der Leyen poate însă crea dificultăți practice în atingerea acestor obiective ambițioase, evidențiind dilema acțiunii colective. În plus, fragmentarea politică din Parlamentul European și dorința unor lideri naționali predominanți de a se implica foarte activ în procesul decizional la nivel european pot crea reale dificultăți în perspectiva provocărilor pe care Uniunea va trebui să le

depășească în viitorul apropiat și mediu. O abordare interguvernamentală, axată mai mult pe interesele pragmatice ale statelor membre, poate tergiversa și îngreuna procesul decizional la nivel european, subminând totodată proverbiala metodă comunitară, ce privilegiază rolul instituțiilor europene.

În acest context, negocierile privind viitorul Cadru Financiar Multianual (CFM) al Uniunii Europene sunt foarte importante pentru stabilirea priorităților pe termen mediu și lung, având în vedere că acesta prevede alocarea fondurilor, stabilește plafoanele superioare anuale pentru programe/categorii de cheltuieli, întărește gradul de predictibilitate și coerență și, nu în ultimul rând, asigură disciplina bugetară. Propunerile Comisiei Europene pentru viitorul CFM (2021-2027) au fost ambițioase și au vizat trei linii directoare: transparență, flexibilitate și prioritizare. Negocierile, începute în mai 2018, s-au dovedit în mod constant anevoioase, mai ales cele cu privire la Politica Agricolă Comună (PAC) și Politica de Coeziune (PC). În plus, ieșirea (eventuală) a Regatului Unit din Uniunea Europeană se va traduce într-un deficit bugetar pentru UE estimat undeva la 10-15 miliarde euro pentru surmontarea căruia nu au fost găsite încă soluții viabile și unanim acceptate de cei rămași.

Viitorul buget al Uniunii Europene pentru următorii șapte ani, gândit deja pentru 27 de state membre, presupune o creștere în termeni nominali, dar o stagnare în termeni reali. Astfel, acesta ar urma să se ridice la suma totală de 1.134,58 miliarde euro. Dar, cel mai probabil, bugetul UE, folosit în primul rând pentru investiții și proiecte de dezvoltare, va continua să oscileze în jurul a 1% din PIB-ul Uniunii, o cifră considerată insuficientă de numeroși lideri politici și analiști. Comisia a propus surse de noi venituri (precum plata bazată pe deșeurile din material plastic) și redistribuirea de la un domeniu la altul drept strategii pentru creșterea surselor de finanțare, cât și reducerea alocărilor pentru PAC (4,6%) și PC (6%). În același timp, propunerea ca Uniunea să poată condiționa alocarea fondurilor europene de respectarea statului de drept a atras atenția și a creat multiple luări de poziție divergente. Premisa fundamentală de la care s-a plecat la momentul respectiv a fost că, dincolo de a fi o simplă piață unică, Uniunea Europeană este în primul rând o comunitate de valori comune, inclusiv cea reprezentată de statul de drept. Contextul mai larg este reprezentat de regresul relativ al democrației liberale în Europa și în lume, la 30 de ani de la căderea Zidului Berlinului.

Printre domeniile în care CE a propus creșterea cheltuielilor se numără: investițiile în transformarea digitală și rețele (o creștere de aproape nouă ori), programul Erasmus+ (o dublare), gestionarea frontierelor externe sau migrația și azilul (o creștere de trei ori). De asemenea, domeniul multă vreme marginalizat al apărării comune europene prinde din ce în ce mai mult contur pe agenda întâlnirilor la vârf de la Bruxelles. Inițiative temerare precum cooperarea structurată permanentă (PESCO) sau Fondul European de Apărare (FEA) vor avea nevoie de voință politică și de o abordare comună pentru a consolida autonomia strategică a Uniunii, inclusiv prin prisma sumelor alocate în cadrul CFM.

Ionuț Marcu, Bogdan Mureșan

Serviciul Studii Europene

Vorbitori

Prof.univ.dr. Alina BÂRGĂOANU, decan al Facultății de Comunicare și Relații Publice din cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative (SNSPA), Președinte al Consiliului de Administrație al Institutului European din România. Visiting fellow, Center for European Studies, Harvard University; expert în cadrul grupului la nivel înalt pentru combaterea știrilor false (Comisia Europeană) și în cadrul European Center of Excellence for Countering Hybrid Threats (Helsinki), bursier Fulbright (2001- 2002). Este autor, coautor și editor al mai multor cărți de specialitate, dintre care menționăm: *#FAKENEWS - noua cursă a înarmării* (2018, autor); *Why Europe? Narratives and Counter-narratives of European Integration* (2017, coeditor); *Examenul Schengen. În căutarea sferei publice europene* (2011, autor).

Florin BONCIU, profesor universitar la Universitatea Româno-Americană și cercetător științific la Institutul de Economie Mondială, fiind totodată colaborator al Institutului European din România încă de la înființarea acestuia. Domeniile sale de interes includ modificarea raporturilor de forțe din economia mondială, impactul tehnologiilor celei de-a patra revoluții industriale, abordări noi în știința economică.

Este membru al Consiliului Științific Consultativ al IER.

Lazăr COMĂNESCU, ambasador, a fost ministru al afacerilor externe în perioada noiembrie 2015 - ianuarie 2017, respectiv aprilie - decembrie 2008, iar în februarie - noiembrie 2015 a ocupat funcția de Consilier prezidențial pentru politică externă. Deține gradul diplomatic de ambasador din 1998. Timp de 6 ani (2009-2015) a fost Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al României în Republica Federală Germania. În perioada 2001-2008 a fost șeful Misiunii României pe lângă Uniunea Europeană (până la sfârșitul anului 2006), respectiv Reprezentantul Permanent al României pe lângă Uniunea Europeană (după aderarea la UE în 1 ianuarie 2007). Între 1998-2001 a ocupat funcția de șef al Misiunii României pe lângă NATO și UEO. În perioada 1995-1998 a fost secretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe. Anterior, în cursul anului 1995, a fost director general, consilier al ministrului afacerilor externe și director de cabinet. Între 1994-1995 a fost directorul Direcției Uniunea Europeană, iar între 1990-1994 a fost consilier și (din 1993) ministru-consilier la Misiunea României pe lângă Uniunea Europeană - Bruxelles. Între 1972-1982 a fost diplomat în Departamentul Organizației Economice Internaționale al MAE.

Deține titlul de Doctor în Relații Economice Internaționale din 1983. În perioada 1982 - 1990 a fost lector universitar și, ulterior (1995 - 1998), profesor asociat la catedra de Relații Economice Internaționale a Academiei de Studii Economice din București. Este membru al Consiliului Științific Consultativ al IER și membru al Consiliului Științific al New Strategy Center. În anul 2000 a fost decorat cu Ordinul național „Serviciul Credincios” în grad de Mare Ofițer, în 2007 cu Ordinul național „Serviciul Credincios” în grad de Mare Cruce, în 2015 a fost decorat cu Marea Cruce a Ordinului de Merit (grad de comandor) al Republicii Federale Germania, iar în 2018 a fost decorat cu Legiunea de Onoare în grad de Ofițer al Republicii Franceze. Este autor sau co-autor de cursuri și manuale universitare, printre care: „*Economia Mondială*”-

Edițiile 1985, 1990, 1995; „*Tehnicile tranzacțiilor economice Internaționale*”-1989; „*Dicționar de relații economice internaționale*”-1993; „*The EU and Romania: Accession and Beyond*” - Ed. David Phinnemore, UK 2006. Totodată, este autorul a numeroase articole/interviuri pe teme europene și internaționale în publicații românești și străine.

În prezent, ambasadorul Comănescu este consilier superior (*senior adviser*) pentru relații externe al Președintelui Camerei de Comerț și Industrie a României.

Gabriela CREȚU, senator, președintele Comisiei pentru Afaceri Europene, Senatul României. Născută la 16 ianuarie 1965, în Târgu Frumos, România, Gabriela Crețu și-a petrecut copilăria în frumosul ținut al Moldovei, o cunoscută și pitorească zonă istorică a țării. A absolvit cursurile Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, fiind licențiată în filozofie și istorie. A continuat cercetările în domeniu și, în 1998, a obținut doctoratul în filozofie - epistemologie și filosofia științei. În 2004 a fost aleasă deputat în Camera Deputaților, Parlamentul României. Din septembrie 2005, a fost observator în Parlamentul European până la 1 ianuarie 2007, când România a devenit stat membru al UE. Ulterior, a devenit membru deplin al Parlamentului European.

Între alegerile europene din 2009 și alegerile naționale din 2012, a fost reprezentant permanent al Senatului României la Parlamentul European. În urma alegerilor naționale din 2012, s-a întors pe scena politică românească, fiind aleasă membru al Senatului României. În calitate de senator, a fost extrem de dedicată și implicată în domeniul afacerilor europene, mai întâi în calitate de membru al Comisiei pentru afaceri europene și apoi ca președinte al acesteia. Este prima femeie politician care a inițiat un proiect politic pentru drepturile femeilor, în baza angajamentelor sale anterioare asumate la nivel civic și politic, în calitate de colaborator permanent al ONG-urilor pentru drepturile femeilor și ale comunității rome. De asemenea, s-a implicat în campanii și proiecte inițiate de organizațiile International Socialist Women, PES Women, European Feminist Network, NDI, FES, UNFPA. A fost decorată cu Ordinul Național de „Merit în educație”, în grad de ofițer. Autoarea unei întregi serii de volume, studii și articole în domeniul științelor sociale, filosofiei politice, feminismului, epistemologiei; blogger activ la adresa www.gabrielacretu.ro, editorialist în ziare cu acoperire națională din România.

Daniel DĂIANU, Academician, Președintele Consiliului Fiscal și profesor de economie la Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA) din București. Anterior, a fost membru al Consiliului de Administrație al Băncii Naționale a României, prim-vicepreședinte al Autorității de Supraveghere Financiară (2013-2014), membru al Parlamentului European (2007-2009), coautor al raportului PE despre reforma reglementării și a supravegherii piețelor financiare), președinte al Consiliului de Supraveghere al Băncii Comerciale Române (2005-2007), ministru de finanțe al României (1997-1998), economist șef al BNR (1992-1997) și ministru adjunct de finanțe (1992). Președinte al Societății Române de Economie (SOREC); Membru

al Grupului UE la nivel înalt privind resursele proprii (HLGOR) condus de Mario Monti; Membru al Consiliului European pentru Relații Externe; Fellow al CASE; Trustee al Friends of Europe; Cercetător invitat la Universitatea Harvard, Wilson Center (Washington DC), IMF (Washington DC), NATO Defense College (Roma) etc; Profesor invitat la Berkeley, UCLA, Universitatea din Bologna etc.; Membru în Comisia Mării Negre.

Este autor al volumelor „Emerging Europe and the Great Recession” (Cambridge Scholars Publishing, 2018); „Băncile Centrale, Criza și Post-criza” (Polirom, 2018); „Europa în impas” (Polirom, 2015); „The Macroeconomics of EU Integration: The Case of Romania” (Rosetti Educational, București, 2008); „South East Europe and The World We Live In” (București, Institutul Diplomatic Român, 2008); în colaborare cu Radu Vrânceanu (ed.) „Ethical Boundaries of Capitalism” (Ashgate, UK, 2005); în colaborare cu Thanos Veremis (ed.) „Balkan Reconstruction” (Londra, Frank Cass, 2001); „Transformation as a Real Process” (Aldershot (UK), Ashgate, 1998); „Economic Vitality and Viability. A Dual Challenge for European Security” (Frankfurt, Peter Lang, 1996) ș.a.”

Gabriela DRĂGAN, profesor universitar la Facultatea de Relații Economice Internaționale din cadrul Academiei de Studii Economice, București și conducător de doctorat în domeniul Economiei și Afacerilor Internaționale din anul 2005. În perioada 30 iulie 2009 - 29 iulie 2019 a fost Director General al Institutului European din România (între 1 ianuarie 2008 și 29 iulie 2009 a asigurat interimatul la conducerea institutului), iar între anii 2002 și 2006, directorul Direcției Studii Europene. A făcut parte din două

Comisii Prezidențiale (*Comisia Prezidențială pentru analiza riscurilor sociale și demografice din Romania*, aprobată de Președintele Traian Băsescu în 2009 și *Comisia Prezidențială privind Proiectul de țară*, aprobată de Președintele Klaus Iohannis în 2017) și din *Comisia Națională de fundamentare a planului național de adoptare a monedei euro*, care și-a desfășurat activitatea în perioada aprilie - octombrie 2018 (conform OUG 24/2018). A publicat, în calitate de unic autor sau coautor, un număr important de cărți la edituri de prestigiu din străinătate și din țară (Springer, Emerald, Nova, Routledge, etc) și un număr important de articole în reviste științifice de prestigiu (Eastern Journal of European Studies, European Planning Studies, Transformations in Business & Economics, etc.) indexate în diferite baze de date internaționale și a participat ca vorbitor sau moderator la conferințe, dezbateri naționale și internaționale, emisiuni de radio și televiziune. Este director onorific al revistei Romanian Journal of European Affairs (editată de IER) și membru al Consiliului Științific Consultativ al IER. De asemenea, este membru în consiliile editoriale ale unor reviste științifice de referință, precum Romanian Economic Journal, Eastern Journal of European Studies, Eastern European Journal of Regional Studies etc.

Nu în ultimul rând, e de menționat faptul că, în luna noiembrie 2013, doamna Gabriela Drăgan a primit decorația de rang înalt - *Crucea de Cavaler al Ordinului de Merit al Republicii Polone din partea Președintelui Republicii Polone* - în semn de recunoaștere a contribuției sale la promovarea cooperării polono-române în domeniul afacerilor europene.

Flavia DURACH, lector univ. dr., Școala Națională de Studii Politice și Administrative și membru al Center for EU Communication Studies în aceeași instituție. Interesele sale de cercetare includ studiul euroscepticismului și al altor aspecte legate de comunicarea în Uniunea Europeană, sfera publică europeană, efectele mass media. Este autoarea volumului „Public Opinion towards the EU: Triumphalism, Euroscepticism or Banal Representations?” (Cambridge

Scholars Publishing, 2016), precum și a numeroase articole științifice și capitole în volume coordonate. Una dintre preocupările sale recente privește investigarea fenomenului știrilor false și dezinformării în mediul online. Urmând această direcție

de cercetare, Flavia Durach contribuie în prezent la implementarea unui proiect internațional de alfabetizare media (YouCheck! - Grant: Media Literacy for All, European Union) și a susținut prezentări în cadrul evenimentelor dedicate subiectului, cum ar fi cursul-pilot „Comunicarea strategică în contextul securității și apărării” (Strategic communication in the context of security and defence / Colegiul European de Securitate și Apărare) și Conferința internațională “Cum răspundem aspirațiilor europene ale tinerilor din Balcanii de Vest?”, ambele organizate în contextul Președinției României a Consiliului Uniunii Europene.

Iulia MATEI, secretar de stat pentru afaceri europene, Ministerul Afacerilor Externe, este diplomat de carieră din anul 2003 și a parcurs toate etapele profesionale până la gradul diplomatic de ministru plenipotențiar pe care îl deține în prezent. Cariera sa diplomatică a fost asociată în mod constant de relațiile cu Uniunea Europeană și statutul României de stat membru al Uniunii Europene. Începând cu aprilie 2013, a deținut funcția de director general adjunct și ulterior, din 2016, director general al Departamentului Uniunea Europeană din cadrul Ministerului Afacerilor Externe. În această calitate, a fost

responsabilă cu gestionarea ansamblului problematicei UE, atât din perspectiva rolului Ministerului Afacerilor Externe de coordonator al sistemului național de gestionare a afacerilor europene, cât și a dialogului politico-diplomatic bilateral cu statele membre ale Uniunii Europene. A coordonat activitatea Departamentului Uniunea Europeană pe durata pregătirii și exercitării primei Președinții a României la Consiliul UE, desfășurate în intervalul 1 ianuarie - 30 iunie 2019. Rezultatele Președinției României la Consiliul UE au avut un rol important pentru creșterea vizibilității României la nivelul Uniunii Europene și promovarea proiectului european. După aderarea României la Uniunea Europeană, începând cu aprilie 2007 și până în iulie 2012, și-a desfășurat activitatea în cadrul Reprezentanței Permanente a României la Uniunea Europeană de la Bruxelles, unde a gestionat relațiile cu Parlamentul European. În perioada 2003-2007 a făcut parte din echipa Departamentului Uniunea Europeană din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, fiind responsabilă cu gestionarea pregătirii aderării României la Uniunea Europeană, pe aspectele vizând îndeplinirea criteriului politic de aderare și gestionarea dialogului politico-diplomatic cu instituțiile europene, în special cu Parlamentul European.

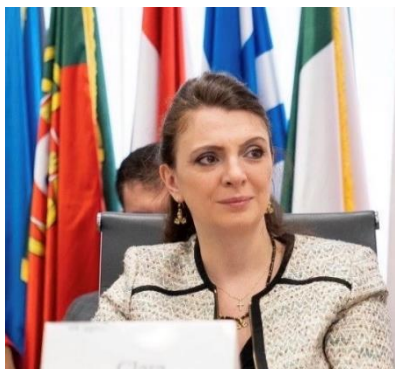

Oana MOCANU, director general interimar al Institutului European din România începând cu data de 30 iulie 2019. Absolventă a Facultății de Relații Economice Internaționale, ASE București, a obținut titlul de Doctor în economie în anul 2010, având ca temă doctorală politica europeană de vecinătate. Absolventă a unui program de cursuri postuniversitare în domeniul studiilor europene contemporane la Universitatea din Birmingham - European Research Institute, este membră a Asociației Bursierilor Chevening, Consiliul Britanic.

După o experiență de aproape trei ani în cadrul Institutului de Economie Mondială, în anul 2000 și-a început activitatea în cadrul Institutului European din România la Direcția Studii Europene. A coordonat o serie de proiecte de cercetare și comunicare în afaceri europene, iar din octombrie 2002 este și redactor-șef al revistei științifice a IER - *Romanian Journal of European Affairs*.

Leonard ORBAN, consilier prezidențial pentru afaceri europene în cadrul Administrației Prezidențiale (din ianuarie 2015), profesor asociat în cadrul Universității Româno-Americane din București (din februarie 2013). În perioada 29 noiembrie 2013 - 14 ianuarie 2015 a fost președintele Consiliului de Administrație al Institutului European din România. În perioada septembrie 2011 - decembrie 2012, Leonard Orban a fost ministrul Afacerilor Europene, responsabil cu domeniul afacerilor europene și al fondurilor europene. În perioada 2010 - septembrie 2011 a fost consilier prezidențial pentru afaceri europene în cadrul Administrației Prezidențiale. În ianuarie 2007 a devenit primul comisar român în cadrul Comisiei Europene, îndeplinind funcția de membru al CE, responsabil pentru domeniul multilingvismului (ianuarie 2007 - februarie 2010). Începând cu luna mai 2001 și până la finalizarea negocierilor de aderare a României la Uniunea Europeană și semnarea Tratatului de Aderare la Uniunea Europeană, în aprilie 2005, Leonard Orban a îndeplinit rolul de negociator adjunct, respectiv negociator șef cu Uniunea Europeană, în cadrul Ministerului Integrării Europene. A continuat să coordoneze procesul de pregătire a României pentru aderarea României la Uniunea Europeană, în calitate sa de secretar de stat în cadrul Ministerului Integrării Europene, în perioada decembrie 2004 - decembrie 2006. În perioada 1993 - 2001, a fost consilier parlamentar pentru afaceri europene și internaționale, la Camera Deputaților, Parlamentul României. În 2002 a fost decorat cu Ordinul „Steaua României” în grad de Cavaler, pentru contribuția adusă la aderarea României la NATO.

Clara VOLINTIRU, conferențiar universitar în cadrul Departamentului de Relații Economice Internaționale (REI) al Academiei de Studii Economice din București (ASE). A absolvit studiile doctorale de la London School of Economics and Political Science (LSE) și a fost implicată în numeroase proiecte de cercetare internaționale în domeniul științelor comportamentale, buna guvernare și economia informală. A fost consultant pentru organizații internaționale precum Banca Mondială, Comisia Europeană, Eurofound sau Comitetul Regiunilor. Cele mai recente publicații ale sale au apărut la Oxford University Press, Palgrave Macmillan, Rowman & Littlefield, Peter Lang sau în jurnale de specialitate precum European Political Science Review, Eastern European Politics, Acta Politica sau Research & Politics. În spațiul public, comunică pe platforme online precum Forbes, EUROPP, Global Observatory, Emerging Europe sau Huffington Post.

Eliza VAȘ, expert în cadrul Serviciului Studii Europene și redactor-șef al Newsletter-ului Institutului European din România. Este, de asemenea, vice-președinte al Asociației Young Initiative și membră în grupul de politici de tineret al YMCA Europe. A absolvit masterul în cotutelă „Studii Politice Europene Comparate” de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca și de la Universitatea Paris-Est Marne-la-Vallée. Domeniile sale de cercetare și analiză includ: democrația directă, economia circulară și transformările digitale.

Institutul European din România (IER) și-a lansat activitățile în **ianuarie 2000**, fiind o instituție înființată cu scopul de a furniza sprijin factorilor de decizie în cadrul procesului de negociere a aderării României la Uniunea Europeană. Activitatea IER a debutat ca un proiect PHARE și a beneficiat integral de suportul financiar și tehnic al programului în primii trei ani de activitate. Asistența PHARE s-a diminuat treptat pe parcursul următorilor doi ani de funcționare, iar din anul 2006 finanțarea activităților specifice desfășurate de IER a fost preluată de bugetul de stat.

Prof. univ. dr. Gheorghe BOLDUR-LĂȚESCU, Președinte al Consiliului de Administrație al Institutului European din România în perioada 1998-2001, perioadă în care IER și-a început, efectiv, activitatea.

Promotor al valorilor europene, profesorul Boldur-Lățescu a avut un rol important în stabilirea strategiei de funcționare a unei instituții menite să sprijine procesul de aderare a României la Uniunea Europeană.

Activitatea IER este structurată pe patru domenii cheie - studii, formare, traduceri, comunicare - astfel:

1. elaborarea de studii și analize de strategie și politici pentru sprijinirea parcursului european al României și exercitarea atributelor sale de stat membru al Uniunii Europene;
2. organizarea de activități de formare în domeniul afacerilor europene;
3. coordonarea traducerii și a reviziei acquis-ului comunitar, a jurisprudenței CEDO, precum și stabilirea unei terminologii unitare;
4. stimularea de dezbateri publice pe teme europene actuale.

Niculae IDU, Director General al Institutului European din România în perioada 1 noiembrie 1999 - 31 decembrie 2007. De la începutul mandatului, domnul Idu și-a pus amprenta pe dezvoltarea și funcționarea sustenabilă a IER.

Calitățile sale de negociere, experiența sa profesională, capacitatea de a promova valorile europene au creat premisele unei dezvoltări instituționale cu adevărat remarcabile, astfel încât institutul să devină un forum influent, implicat în procesul de conștientizare a societății românești, în particular a mediului politic și academic, în ceea ce privește cele mai importante evoluții care marchează cadrul complex și dinamic al Uniunii Europene.

După **1 ianuarie 2007**, ca urmare a aderării României la UE, IER și-a orientat agenda în conformitate cu noile priorități ce au decurs din asumarea statutului de țară membră a Uniunii Europene. Aceste priorități se referă în mod special la rolul, pozițiile și instrumentele pe care România le-ar putea promova pe scena europeană, subliniind necesitatea unei examinări profunde la nivel național a evoluțiilor cadrului instituțional european și al elaborării politicilor comunitare.

In memoriam

Ambasador Constantin Ene (1932 - 2017)

Președinte al Consiliului de Administrație al Institutului European din România pe parcursul a două mandate (2001 - 2004 și 2005 - 2008), timp în care IER a dobândit notorietate și credibilitate atât pe plan național, cât și din partea organismelor Uniunii Europene, contribuind substanțial la crearea condițiilor pentru aderarea României la UE. Totodată, domnul ambasador Constantin Ene a avut o contribuție esențială în creionarea strategiei instituționale post-aderare.

Conform cadrului legal de funcționare, finanțarea activităților IER este asigurată din alocații de la bugetul de stat și din venituri proprii, rezultate, în principal, din activitățile de formare și traducere, dar și ca urmare a proiectelor implementate de institut. Acestea sunt axate atât pe consolidarea capacității instituționale, cât și pe dezvoltarea expertizei specifice în domeniul afacerilor europene.

Dr. Florin POGONARU, Președinte al Consiliului de Administrație al Institutului European din România în perioada 2009-2012. Prin inițiativele sale, domnul Pogonaru a propus o viziune pragmatică referitoare la activitățile desfășurate de institut.

Astfel, în perioada mandatului său, IER a dezvoltat activități generatoare de venituri proprii, prin participarea ca beneficiar și/sau partener în proiecte finanțate din fonduri naționale și europene.

Leonard Orban, Președinte al Consiliului de Administrație al Institutului European din România în perioada 29 noiembrie 2013 - 14 ianuarie 2015.

Domnul Orban a avut o contribuție semnificativă la dezvoltarea activităților Institutului, atât în planul cercetării în domeniul afacerilor europene, cât și în cel al dezbaterilor publice pe subiecte de actualitate pentru agenda națională și cea europeană.

Prof.univ.dr. Gabriela DRĂGAN, Director General al Institutului European din România în perioada 1 ianuarie 2008 - 29 iulie 2019. Doamna Gabriela Drăgan a contribuit în mod semnificativ la dezvoltarea strategiei instituționale a IER, la diversificarea activităților și programelor derulate de institut, susținând totodată implementarea de noi inițiative, prin care să se asigure o mai bună conectare a IER atât în plan național, cât și european.

Începând cu anul 2013, IER funcționează ca instituție publică aflată în coordonarea Ministerului Afacerilor Externe. Direcțiile de acțiune ale IER vizează consolidarea capacității instituționale și dezvoltarea expertizei specifice în domeniul afacerilor europene. Punctele de vedere prezentate de IER sunt independente de orientările oricăror structuri publice sau private, precum și de viziunile promovate de partidele politice, grupurile de interese sau mișcările ideologice.

Cercetare în afaceri europene

- 47 de studii privind impactul preaderării (PAIS) elaborate cu scopul de a formula recomandări pentru factorii de decizie implicați în procesul de negociere;
- 58 de studii de strategie și politici (SPOS) orientate către unele dintre cele mai relevante arii de activitate menite să intensifice dezvoltarea și creșterea economică a României;
- 37 de micro-studii (de tipul Working Papers);
- 67 de apariții ale Romanian Journal of European Affairs, prima revistă din România axată pe problematica afacerilor europene.

Formare în afaceri europene

- aprox. 359 de programe și cursuri de formare concepute pentru a dezvolta capacitatea administrației publice de a răspunde adecvat provocărilor integrării europene;

Comunicare în afaceri europene

- peste 290 de conferințe, mese rotunde, dezbateri și seminarii organizate în vederea stimulării - la nivel național - a unei dezbateri publice de fond privind problematica europeană;
- aprox. 3 000 de titluri de specialitate accesibile publicului larg prin Centrul de Documentare al IER.

Traduceri

- peste 158 000 de pagini de Jurnal Oficial (legislație primară și secundară);
- peste 21 400 de pagini standard de jurisprudență a Curții de Justiție a Uniunii Europene;
- peste 35 700 de pagini standard în domeniul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului;
- peste 57 400 de intrări terminologice, din care peste 33 000 de intrări terminologice transferate Direcției Generale Traduceri din cadrul Comisiei Europene, în vederea preluării acestora în IATE;
- peste 35 de publicații de specialitate.

Echipa IER cuprinde în prezent 36 de angajați: experți în domeniul studiilor europene, al formării și al comunicării în afaceri europene, traducători, revizori, terminologi, personal administrativ.

